

Dàn ý phân tích truyện ngắn Làng của Kim Lân

[Văn mẫu 9] Hướng dẫn lập dàn ý chi tiết đề văn phân tích tác phẩm Làng của nhà văn Kim Lân để thấy được tài năng viết truyện ngắn xuất sắc của tác giả.

Dàn ý chi tiết phân tích truyện ngắn Làng của Kim Lân

I. Mở bài

- Giới thiệu truyện ngắn *Làng*, tác giả Kim Lân
- Dẫn dắt vấn đề nghị luận: thành công về nghệ thuật thể hiện tài năng viết truyện ngắn của nhà văn.

II. Thân bài

1. Khái quát truyện ngắn Làng

- Hoàn cảnh sáng tác
- Cốt truyện
- + Câu chuyện kể về nhân vật ông Hai - người yêu làng, sau khi rời làng tản cư ông Hai luôn nhớ về làng, khoe làng của mình với mọi người.
- + Khi nghe tin làng chợ Dầu theo giặc, ông thấy bẽ bàng, tủi hổ, đau xót không dám ra ngoài chỉ ở trong nhà, mỗi khi nghe thấy ai nhắc tới từ Việt gian theo Tây ông lão đều làng tránh. Mãi tới khi được cải chính, ông Hai mới vui vẻ trở lại và tiếp tục hãnh diện khoe làng chợ Dầu của mình.

2. Phân tích đặc sắc nghệ thuật của tác phẩm để thấy tài năng viết truyện ngắn của Kim Lân

- Nghệ thuật tạo dựng tình huống làm bộc lộ chiều sâu tâm trạng nhân vật
  - + Đặt nhân vật vào tình huống éo le, bất ngờ: Ông Hai luôn yêu và tự hào về làng của mình, nay nghe tin làng chợ Dầu theo giặc.
  - + Tình huống khiến diễn biến tâm trạng nhân vật thay đổi mạnh mẽ, thử thách lòng yêu làng và yêu nước của nhân vật ông Hai.
- Nghệ thuật xây dựng nhân vật chủ yếu qua việc miêu tả nội tâm:

Dàn ý phân tích truyện ngắn Làng của Kim Lân

+ Tâm trạng ông Hai biến chuyển từ khi nghe tin làng chợ Dầu theo giặc tới khi nghe tin cải chính diễn ra phức tạp, tinh tế.

+ Nhiều đoạn miêu tả tâm lí rất sâu sắc (ông Hai khi nghe tin làng chợ Dầu theo giặc: da mặt tê rân rân, cổ nghẹn ắng lại, lúc ông Hai lựa chọn giữa tình yêu nước với tình yêu làng).

+ Gây ấn tượng mạnh mẽ về sự ám ảnh, day dứt trong tâm trạng nhân vật chứng tỏ Kim Lân am hiểu về người nông dân và thế giới tinh thần của họ.

- Nghệ thuật sử dụng ngôn ngữ: ngôn ngữ truyện đặc sắc nhất là ngôn ngữ nhân vật ông Hai.

+ Ngôn ngữ đậm tính khẩu ngữ và lời ăn tiếng nói của người nông dân.

+ Lời nói trần thuật có sự thống nhất về sắc thái, giọng điệu, truyện được trần thuật chủ yếu theo lời nhân vật ông Hai (hình thức trần thuật ngôi thứ 3).

+ Ngôn ngữ nhân vật của ông Hai vừa mang nét chung của người nông dân nhưng cũng mang điếm riêng biệt đậm cá tính của nhân vật nên rất sinh động.

+ Giọng điệu trần thuật tự nhiên thân mật đôi khi dí dỏm của nhân vật.

III. Kết bài

- Tác giả thành công trong việc xây dựng tình huống truyện, trong nghệ thuật miêu tả tâm lí nhân vật và ngôn ngữ nhân vật.

- Những đặc sắc về nghệ thuật góp phần thể hiện tư tưởng của tác phẩm: tình yêu làng, lòng yêu nước, tinh thần kháng chiến của người nông dân trong hoàn cảnh tản cư.

- Khẳng định Kim Lân là cây bút truyện ngắn xuất sắc và có sức lay động tới trái tim người đọc.

Bài văn mẫu tham khảo

Truyện ngắn **Làng** của Kim Lân được viết trong thời kì đầu của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp. Tác phẩm thể hiện lòng yêu nước tha thiết, nồng nàn của người nông dân, đồng thời cũng là những khám phá, phát hiện mới mẻ của tác giả về lòng yêu nước.

Dàn ý phân tích truyện ngắn Làng của Kim Lân

Tác phẩm kể về ông Hai, người có lòng yêu làng chợ Dầu tha thiết, nhưng vì chiến tranh phải đưa cả gia đình đi tản cư. Dù phải xa làng nhưng ông lúc nào cũng đau đáu nhớ về quê hương, luôn dõi theo tin tức cách mạng và những tin xung quanh làng mình. Ông Hai là người có lòng yêu quê hương tha thiết.

Trong những ngày tản cư, ông Hai cũng như bao người nông dân khác, ông tự hào về cái làng của mình lắm và ông luôn khoe với mọi người về làng Chợ Dầu giàu tinh thần kháng chiến. Ông nhớ về những ngày làm việc cùng anh em đồng chí đào đường, đắp ụ xẻ hào, khuân đá, những ngày tháng gian lao, nhưng mỗi lần nhớ về lòng ông lại hào hứng hẳn lên, ông hứng khởi và thấy mình trẻ hẳn ra. Nỗi nhớ ấy đôi khi trào dâng, buột thành lời nói đầy chân thành: Nhớ làng, nhớ cái làng quá. Không chỉ dừng lại ở suy nghĩ, lòng nhớ làng quê của ông còn gắn với tình yêu nước, ngày nào ông cũng ra phòng thông tin để nghe người khác đọc tin tức, ông nghe không sót một tin nào: một em bé bơi ra giữa hồ Hoàn Kiếm cắm quốc kì, đội du kích bắt sống một tên quan,... Niềm vui của ông thật mộc mạc, giản dị, nhưng đó cũng chính là cách ông thể hiện tình yêu nước chân thành của mình.

Nhưng giữa những ngày đó, ông nghe được tin dữ, làng ông xiết bao nhớ thương, tự hào đã đi theo Tây. Cái tin đột ngột ấy khiến ông bàng hoàng, sững sờ. Cổ họng ông lão nghẹn ắng lại, da mặt tê rân rân, ông lặng cả người đến nỗi không thể thở được. Câu hỏi liệu có thật không hở bác? Hay là... càng nhấn mạnh hơn nữa nỗi sững sờ của ông, trong lòng ông trào lên nỗi băn khoăn, nghi ngờ. Nhưng sau khi nghe những lời quá rành rọt của người phụ nữ kia, ông chẳng biết làm gì ngoài nói một câu: Hà nắng gớm về nào... mà thực chất là nói làng để ra về. Từ lúc ấy, đầu óc ông lúc nào cũng bị cái tin ấy xâm chiếm.

Nếu như mọi ngày, về đến nhà ông sẽ đến bên lũ trẻ, kể cho chúng nghe nhiều điều thì hôm nay ông nằm vật ra giường, buồn bã, tủi thân nên nước mắt cứ thế trào ra. Bấy lâu nay ông tự hào về quê hương, khoe làng với khắp mọi người thì nay nơi ấy chỉ còn là nỗi xấu hổ, uất ức. Căm phẫn đến cùng cực ông rít lên tiếng chửi: Chúng bay ăn miếng cơm hay miếng gì vào mồm mà đi làm cái giống Việt gian bán nước, để nhục nhã thế này. Những ngày sau đó, xấu hổ, tủi nhục ông chẳng dám đi đâu, chỉ cần nghe tiếng lào xào ông cũng tưởng là người ta đang chửi mình, ông chỉ dám quanh quẩn ở nhà. Hễ thấy đám đông nhắc đến Việt gian, cam nhông ông lại lùi vào góc nhà, im thin thít, tình cảnh của ông thật đáng thương.

Trong tình cảnh khốn cùng ấy, ông còn bị đẩy đến một tình huống đầy bi kịch khác, chính là khi bị bà chủ nhà đuổi khéo, câu nói: Tưởng làng chợ Dầu tinh thần lắm cơ mà, như cào xé, dày vò tâm can ông. Nhưng cũng chính trong lúc này đã buộc ông phải lựa chọn giữa tình yêu làng và tình yêu nước. Đã có lúc ông nghĩ hay là bỏ về làng, nhưng ông lại phản đối ngay vì về làng tức là theo giặc. Bởi vậy, ông đã đưa ra lựa chọn dứt khoát: Làng thì yêu thật, nhưng làng theo Tây mất rồi thì phải thù. Như vậy tình yêu làng

Dàn ý phân tích truyện ngắn Làng của Kim Lân

có tha thiết, mãnh liệt nhưng cũng không thể mạnh hơn tình yêu nước, tình yêu nước bao trùm, chi phối tình yêu làng.

Trong tác phẩm, đoạn ông Hai trò chuyện với đứa con út là đoạn văn đầy xúc động, thể hiện tình yêu nước sâu nặng của ông. Trong tâm trạng bế tắc, ông tìm đến cu Húc để bày tỏ nỗi lòng của mình, trò chuyện với đứa con ngây thơ mà thực chất là ông đang trò chuyện với chính mình. Những lời ông tâm sự thể hiện tình yêu sâu nặng với làng chợ Dầu, dù căm thù lũ Việt gian nhưng sâu thẳm ông vẫn nhớ về nó, bởi vậy ông mới hỏi cu Húc quê con ở đâu, cũng là muốn khắc sâu vào tâm trí đứa trẻ tình yêu làng để nó không quên nguồn cội. Đồng thời trong cuộc trò chuyện đó cũng thể hiện tấm lòng thủy chung với cách mạng qua câu khẳng định: Ủng hộ cụ Hồ Chí Minh muôn năm và nước mắt ông cứ thế rùng rùng chảy khi nghĩ về làng. Nỗi đau ấy là nỗi đau của một người coi danh dự của làng cũng như danh dự của chính mình. Qua đó ta thấy được tình cảm của ông Hai với làng, với nước là một tình cảm hết sức sâu sắc, kiên định, bền vững và thiêng liêng.

Niềm vui lớn nhất trong cả cuộc đời ông có lẽ là khi nghe tin cải chính, “Cái mặt buồn thiu mọi ngày bỗng tươi vui rạng rỡ hẳn lên, cặp mắt hung hung đỏ hấp háy”. Vừa về đến nhà ông đã gọi lũ trẻ để chia quà. Không chỉ vậy, ông còn cứ mua lên và khoe với mọi người cái tin Tây đốt nhẵn làng mình. Tâm lý khoe khoang ấy hoàn toàn hợp lý, bởi tình yêu nước cao cả, lớn lao khiến ông chấp nhận hi sinh tài sản của mình. Đồng thời nó cũng là minh chứng, chứng minh làng ông luôn một lòng, một dạ đi theo kháng chiến. Ở ông tình yêu làng hòa quyện, thống nhất với tình yêu nước. Dù trong bất cứ hoàn cảnh nào ông cũng đặt tình yêu nước trên tình yêu làng. Vì thế từ hình ảnh ông Hai làng chợ Dầu ông đã trở thành hình ảnh tiêu biểu cho người nông dân Việt Nam yêu làng, yêu nước thiết tha trong thời kì đầu cuộc kháng chiến chống Pháp.

Tác phẩm xây dựng được tình huống truyện đặc sắc, giúp nhân vật bộc lộ rõ tình yêu làng của mình. Ngôn ngữ kể chuyện giàu hình tượng, giản dị như lời ăn tiếng nói hàng ngày. Vận dụng linh hoạt các kiểu câu, câu văn giàu cảm xúc, tạo nên những đoạn miêu tả sống động về cuộc đấu tranh nội tâm gay gắt trong ông Hai.

Qua tác phẩm **Làng**, Kim Lân đã làm nổi bật tình yêu làng, yêu nước thiết tha sâu nặng của nhân vật. Tình yêu làng gắn với tình yêu nước và bị tình yêu nước chi phối, đây cũng là điểm mới mẻ về tình yêu nước của người nông dân sau cách mạng.

» **Xem thêm:**

- [Top 3 bài văn hay phân tích truyện ngắn Làng \(Kim Lân\)](#)
- [Văn mẫu 9](#) : Tuyển tập những bài văn hay lớp 9